

YAŞAMDAN MATEMATİĞE HİKAYELER

(5., 6., 7., 8. Sınıflar)

Öğr. Gör. Muhammet Faysal Akın

...Geleceğin Fikirleri...

YAŞAMDAN MATEMATİĞE HİKAYELER

(5., 6., 7., 8. Sınıflar)

Yazar: Öğr. Gör. Muhammet Faysal Akın

ORCID ID: 0000-0002-4616-5826

ISBN: 978-605-7523-30-3

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Sayın okuyucularımız, bandrolsüz yayınları satın almamanızı diliyoruz.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Koordinatörü: Ferit RESULOĞULLARI

Kapak Tasarımı & Mizanpaj: Vizetek Dizgi

1.Baskı: Ankara | Kasım, 2012

2.Baskı: Ankara | Ağustos, 2020 (Geliştirilmiş)

3.Baskı: Ankara | Mart, 2025

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizetkeyayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1 Yenimahalle/ANKARA

Tel.: 0 (312) 395 85 71

Matbaa Sertifika No: 47479

YAŞAMDAN MATEMATİĞE HİKAYELER

(5., 6., 7., 8. Sınıflar)

Öğr. Gör. Muhammet Faysal Akın

İÇİNDEKİLER

Teşekkür	XI
Kitap Hakkında Okuyucuların Görüşleri	XIII
Geliştirilmiş Baskı Önsözü	XV
Örnek Alınan Hikaye PROBLEM 1: RIZA DAYININ ÇAY OCAĞI	XIX

İLKÖĞRETİM MATEMATİK DERSİ

5. SINIF PROGRAMINA İLİŞKİN HİKÂYELEER [5]

Sayılar ve İşlemler	5
PROBLEM 94: BABA EVİ	6
PROBLEM 96: CÜZDAN.....	8
PROBLEM 97: ZEMİN'DEN "KARESEL SAYI DİZİSİ"NE	9
PROBLEM 98: MATEMATİKÇİ HOROZLAR.....	10
PROBLEM 99: KURBAN BAYRAMI	11
PROBLEM 100: YUNUS'UN ALAN HESABI.....	12
PROBLEM 101: ATAKAN'IN TABLETİ.....	13
PROBLEM 102: FIRIN	14
PROBLEM 103: LALELER.....	15
PROBLEM 104 :KAMİL DAYININ HESABI.....	16
Geometri ve Ölçme	17
PROBLEM 105: PASTA KALIPLARI	18
PROBLEM 106: UFUK ÖĞRETMENİN OYUNCAK MÜZESİ	19

İLKÖĞRETİM MATEMATİK DERSİ 6.

SINIF PROGRAMINA İLİŞKİN HİKÂYELEER [21]

Sayılar ve İşlemler	25
PROBLEM 24: FAYANS SAYISI.....	26
PROBLEM 38: JELÂTİNLİ SINIF PANOSU	27
PROBLEM 91: YER DÖŞEMESİ.....	29
PROBLEM 61: OYUN.....	30
PROBLEM 30: HALİDE SENA'IN PAPTİYALARI.....	31

PROBLEM 3: AHMET USTA	32
PROBLEM 49: LAHANA	33
PROBLEM 14: CEBİMDEKİ PARA	34
PROBLEM 43: KALEM	35
PROBLEM 56: NAR TANELERİ	37
PROBLEM 86: VAPURLARIN HİKÂYESİ	38
PROBLEM 8: BAKKAL İÇİN BİLE GEREKLİ MATEMATİK	39
PROBLEM 52: MANDAL SIRALAMA OYUNU	40
PROBLEM 68: RENKLİ DÜNYALAR	41
PROBLEM 110: CİMRİ ADAMIN CEVİZLERİ	42
Geometri ve Ölçme	44
PROBLEM 7: SAATLER	45
PROBLEM 22: EŞİT KOLLU CEBİR TERAZİSİ	48
PROBLEM 47: ÜRÜN	49
PROBLEM 90: YAŞADIKLARIMIZ VE MATEMATİK	50

İLKÖĞRETİM MATEMATİK DERSİ

7. SINIF PROGRAMININ ÖĞRENME ALANLARINA İLİŞKİN HİKAYELER [51]

Sayılar ve İşlemler	54
PROBLEM 32: IRMAK	55
PROBLEM 65: PARA NE İŞE YARAR?	57
PROBLEM 15: CEVİZ	58
PROBLEM 75: ŞEFTALİ ÇEKİRDEĞİ	59
PROBLEM 84: ÜZÜM BAĞI	60
PROBLEM 16: ÇARŞAFLAR	61
PROBLEM 78: TAVUK VE TAVŞAN	63
PROBLEM 6: ARİF'E TARİF	64
PROBLEM 10: BALO DAVETİ	66
PROBLEM 11: BİR GAZETE SAYFASI	67
PROBLEM 72: SİHİRLİ DOLAP	69
PROBLEM 42: JİLET SAYISI	71
PROBLEM 37: İZCİLER	72

Geometri ve Ölçme	74
PROBLEM 82: UÇURTMA	75
PROBLEM 53: MEHMET BEY'İN ÇİFTLİĞİ	76
PROBLEM 73: EŞYALAR İÇİN HURÇ	77
PROBLEM 17: ÇEŞMELİ HAVUZ	78
PROBLEM 28: GÜMÜŞ KÜPE.....	79
PROBLEM 48: KOYUN'UN ÇEMBERİ	81
PROBLEM 93: YÜZÜKTEN MATEMATİK DÜNYASINA.....	82
Cebir	83
PROBLEM 85: CAN İLE TREN SEYAHATI	84

İLKÖĞRETİM MATEMATİK DERSİ

8. SINIF PROGRAMININ ÖĞRENME ALANLARINA İLİŞKİN HİKAYELER [85]

Geometri ve Ölçme	88
PROBLEM 83: ÜTÜ MASASI.....	89
PROBLEM 80: TÜP BOYA.....	92
PROBLEM 46: KESTİRMELER	93
PROBLEM 38: ANTEP HELVASI	94
PROBLEM 63: ÖĞRENMENİN YOLU.....	95
PROBLEM 13: CAMİ.....	96
PROBLEM 29: GÜNEŞ	97
Veri İşleme	98
PROBLEM 67: PRİZ VE İŞILDAK.....	99
PROBLEM 44: KARANFİL	100
Cebir	101
PROBLEM 50: LALE.....	102
PROBLEM 109: ACI VEREN KOZALAĞIN MÜTHİŞ BULUŞA SON NOKTAYI KOYMASI	103
PROBLEM 18: DAVUL.....	106
PROBLEM 87: VİRÜS.....	108

**İLKÖĞRETİM MATEMATİK 5.-8.
SINIF PROGRAMINA İLİŞKİN HİKÂYELELER [111]**

Sayılar ve İşlemler	112
Geometri ve Ölçme	112
Cebir	112
Veri	112
PROBLEM 108: KARINCANIN YOL GÜZERGÂHI.....	113
PROBLEM 45: KARDEŞİ ZİYARET	114
PROBLEM 77: ÇEŞİT ÇEŞİT MEYVA VE SEBZELER.....	115
PROBLEM 23: FAİZ ORANLARI VE BANKA KREDİLERİ	116
PROBLEM 69: RESİM YAPALIM	117
PROBLEM 36: İNSAN.....	119
PROBLEM 31: PATOS.....	120
PROBLEM 9: BAL PETEĞİ.....	122
PROBLEM 107: RIZA DEDE'NİN HASTALIĞI.....	123
PROBLEM 7: AYNA.....	124
PROBLEM 2: AĞA'NIN ATLARI	126
PROBLEM 4: UZUN ARAÇ	127
PROBLEM 12: ÇARKI-İŞLEM.....	128
PROBLEM 95: ZARLAR VE YAŞAM.....	130
PROBLEM 74: ŞANSI FELEK	132
PROBLEM 34: IŞIKLI YOL.....	133
PROBLEM 92: ON YEDİ HORUZ	135
PROBLEM 79: TERAZİ.....	136
PROBLEM 66: PELİN'İN PIŞMANLIĞI	137
PROBLEM 64: DEMOKRASİ.....	139
PROBLEM 60: OKLAR VE KALPLER	141:
PROBLEM 51: LİSE GİRİŞ SINAVLARI	142
Çözümler	143
Okuma Parçası (Yaşamımızdaki Matematik)	157
Kaynakça	160
Terim Dizini	161

“Bana söylersen unutabilirim,
Gösterirsen anımsayabilirim,
Ama, beni de katarsan anlarım.”

Kızılderili Atasözü

Teşekkür

Muhammet Faysal Akın; 12 Ekim 1961 yılında Diyarbakır’da doğdu. İlk ve orta öğretimini sırasıyla Diyarbakır, Hereke ve Gemlik’de tamamladı. 1982 yılında Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fen Bilimleri Eğitimi Matematik Öğretmenliğine başlayıp, 1989 Şubat ayında lisans eğitimini bitirerek matematik öğretmeni olmaya hak kazandı. Göynük ve Malazgirt ilçelerinde vatani görevini ve öğretmenlik görevini yaptıktan sonra, 1992 yılında Dicle Üniversitesinde araştırma görevlisi olarak akademik hayatına başladı. Halen, Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi İlköğretim Matematik Öğretmenliği Anabilim Dalında öğretim görevlisi olarak görev yapmaktadır.

Bu kitabın hazırlanmasında değerli zamanlarını ayırıp fikirleriyle katkıda bulunan:

Prof. Dr. Sinan Olkun’a, Öğrt. Özlem Kahraman’a, Öğrt. Ramazan Akın’a, Öğrt. Taha Ünsal’a, Öğr. Gör. Nametullah Süer’e, Dr. Öğr. Üyesi Aziz İlhan’a, Öğr. Gör. Murat Yalman’a, Uzm. Sinan Şimşek ve Erol Gedikli hocalarımla birlikte Darıca Gökşen Mustafa Yücel Anadolu Lisesi Matematik Öğretmeni Coşkun Öksüz’e ve Öğrencilerine teşekkür ederim.

Ayrıca, desteklerini esirgemeyen sevgili eşim Funda ve oğlum Hasan Işık’a teşekkürlerimi sunarım.

Kitabın geliştirilmiş baskısını, 1997 yılından beri görev yaptığım

Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi İlköğretim Matematik Öğretmenliği Anabilim Dalında tanıştığım ve içinde yaşadığımız yüzyılın öğrencilerini yetiştirecek olan Matematik Öğretmenlerime ithaf ediyorum.

Kitap hakkında okuyucuların görüşleri

İlköğretim Matematik Öğretmenliği Lisans Öğrencileri:

Günümüz eğitim sisteminde öğrencilerin Matematik problemlerini anlama ve çözüme yaşadığı sıkıntıları azaltmak yönünde hazırlanmış güzel bir kaynak. Gerçek hayattan örneklerle öğrencilerin kavramları daha iyi anlamasına yardımcı olacağını umuyorum.

Musa ÇELİK

İlköğretim Matematik Öğretmen Adayı, Diyarbakır

Geçmişten bugüne matematiği fazlasıyla soyut görülüp, günlük hayatla bağdaştırılamamış, bu sebeple öğrenilmesi güç bir ders olmuş. Bu kitapla daha doğrusu günlük yaşamdan (yeni nesil) sorularla artık matematiğin ne kadar hayatla iç içe olduğu fark edilir hale gelmiş olup, öğrenimi kolaylaştırmıştır. Yani, kısacası yeni nesil sorularını içinde barındıran bu kitap matematikle ilgili ön yargıları yıkmaya öncülük etmiştir.

Elif ÖZYILMAZ

İlköğretim Matematik Öğretmen Adayı, Diyarbakır

Bir öğretmen adayı olarak “Yaşamdan Matematik’ e Hikayeler” kitabının içindeki hikayeler, bir Matematik öğretmeni olarak bizler, sınıf içerisinde konu anlatımını bitirdikten sonra sıra soru yazma olayına geldiği zaman konuyu ne şekilde hayatın içinden örnek vererek soruyla pekiştirebilirim diye düşünüyorsa kesinlikle bu kitabı okumalı ve incelemelidir. Bunun yanında kitap içerisinde her hikayeden sonra, “Hikayeyi yazsan siz olsaydınız, okuyuculardan matematiğin hangi kavramlarına ulaşmalarını isterdiniz?” sorusunun sorulması okuyanın kendi çözüm yolundan farklı bir konuyla ilişkisinin olup-olmadığını tartışmasına ve bunun getirisi olarak farklı çözüm yolları ile soruları çözmeye sevk etmesini sağlamaktadır. Bu nedenlerden ötürü bir öğretmenin kendini geliştirmesi adına “Yaşamdan Matematik’ e Hikayeler” adlı kitap alınması gerekli bir kitaptır.

Doğan YİŞİN

İlköğretim Matematik Öğretmen Adayı, Diyarbakır

İlköğretim ve Orta Öğretim Matematik Öğretmenleri:

Hayatın içinden, hayat içindeki matematiği keyifli hikayelerle dile getirdiğiniz kitabınız için çok teşekkür ederim. Kitabınız sayesinde öğrencilerimizin matematiğe olan sevgileri artacak ve yaşam temelli soruların daha çok yer almaya başladığı LGS, TYT gibi sınavlar için de tatlı bir ön hazırlık deneyimi oluşacaktır.

Ramazan AKIN

Matematik Öğretimi, Bursa

İlk kahramanlarımız annelerimizin söylediği ninnilerde hep hikâyeler vardı. Hikâyelerle başladık hayata... Bu hikâyeleri matematikle bütünleştiren sayın hocam Muhammet Faysal Akın'ın eseri hayatımızın tam içinden muhteşem bir kitap. Öğretmen ve öğrencilerimizin başucu kitabı olacağına inanıyorum.

Özlem KAHRAMAN

Matematik Öğretmeni, Kahramanmaraş

Matematik Dersinde başarıyı artırmak için, bu dersin öncelikle öncelikle sevdirilmesi gerektiğine inananlardanım. Herkes için bir yaşam biçimi olmalıdır ve elimizden geldiğince öğrencilere aşılacak gerektiğini düşünüyorum. Kazanımların düz anlatım yerine, günlük hayatla ilişkilendirip özellikle hikâye şeklinde aktarılması matematik dersini daha eğlenceli hale getirecektir. Oldukça başarılı buldum. Emeklerinize sağlık.

Neşe ÖKSÜZ

Matematik Öğretmeni, Darıca/ Kocaeli

John Dewey in “Bugünün çocuklarını dünün yöntemleri ile eğitirsek, yarınlarından çalarız.” sözünü öncül alıp günümüz modern matematiğini en güzel şekilde ele alan bir kitap olup, matematiğin günlük hayattan bağımsız olmadığını çok güzel şekilde ele alan bir kitap olduğunu düşünüyorum.

Mehmet Taha ÜNSAL

Matematik Öğretmeni, Diyarbakır

Kendi Alanlarında Kitap Yazarları:**MATEMATİK: SONSUZ HAYAT DOĞRUSU**

Zordu... Ulaşılmazdı... Iraktı... Pek sevilmmez, anlaşılmazdı... Biraz mesafeliydi. Ee, ne de olsa, kendine özgü çizgisi, çemberi, kuralı vardı... Kimse onu anlamaz, sevmezdi... Çok problemliydi... Ama onu bir dinleselerdi, bir anlasalardı, mutlaka severlerdi. Ya da tersine yürekten sevselerdi, dinleselerdi, problemlerinin içindeki cevabı, çözümü anlardı... O, Matematikti. Hayatı sevdiren, kavratan, anlatan; hayatın problemlerine can alıcı cevaplar bulan Matematikti. Orada!.. Çok uzakta... Anlamaz, sevmez, problemlere cevap bulamaz zannedilen genç yürekler onu öyle 'bir' sevdi ki... Gençler sevdi ve anladı; onlara ses veren Matematiği ve onun anlattığı 'mutlak' hayatı... İşte bu kitap, Matematiğin insanla olan muhabbetini; 'bir nokta'da toplanan hayatı anlamının sonsuz 'doğrusu'nu anlatır..

Rana İSLAM DEĞİRMENCİ*Eğitimci/Şair-Yazar, Ankara*

Sevgili okurlar, bu kitap eğitim hayatımızda, öğrencilerimize yönelik sembol (rakam) ve kavram (sayı) öğretiminde matematik dersinin zorluk derecesini en aza indirebilmek için hazırlanmıştır. Çocukların ilgisinin; konu ve kavrama çekilmesi için okulda ya da evde arzu edilen bir ortamın yaratılması gerekir. Böyle bir ortamın yaratılması ve matematiğin zordan kolaya dönüştürülmesi için Yaşamdan Matematik'e Hikayeler çok kuvvetli bir kitaptır. Matematik öğretiminin daha cazip ve sevilir hale getirilmesinde büyük rol oynayacağına (etkinlik sağlayacağını) kuvvetle inanıyorum. KİTABIN; RAKAM ve SAYI pratiğinde İşlem (YÖNTEM) bütünlüğünü anlaşılır şekilde kapsamaları için gereken özen gösterildiğinden bu kitabın benimseneceğini umuyorum.

Kadri KANPAK*MENTOR (Yönetim Danışmanı, Profesyonel KOÇ, Mali Müşavir), İstanbul*

Geliştirilmiş Baskı Önsözü

Elinizdeki kitabın ilk baskısı 2013 yılında Elhan Kitap ve Yayın Evinden çıkarılmıştır. İlk baskısı yapılan 2013 yılında literatür de geçen “Bağlam Temelli Öğrenme Yaklaşımın” varlığına varıldığından ola ki yeni bir baskı yapıldığında Bağlam Temelli Öğrenmeden Yaklaşımından da bahsedilmesi üzerine yoğun talep olduğundan bu baskı da birkaç satırda olsa bağlam temelli öğrenme yaklaşımını belirten bir kaç cümleyle bahsedileceği kararına varılmıştı.

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Matematik Eğitimi Bölümünde Lisans Eğitiminde öğrenimi sürdürürken, 1986 yılında lisans derslerimizden olan genel öğretim yöntemleri dersimizin sorumlusu Prof. Dr. Veysel Sönmez hocamız sesini yükselterek “**Gençler!**, Meslek hayatınızda atandığınız okulun bulunduğu çevreyi tanıyın, öğrencilerinize ders içerisinde sunacağınız örnekler yakın çevrelerinden olsun ki, öğreteceğiniz ve öğrenecekleri kavramları anlamakta zorluk çekmesinler.” diye belirtmişti.

1990 yılında Bolu’nun Göynük ilçesindeki İmam-Hatip Lisesinde Yedek-subay Matematik Öğretmeni olarak görev yaptığım aylarda, Lise 1 Matematik dersinin konularından biri olan “Reel Sayılar”a ait olan “Üslü ve Köklü Sayılar” kavramının davranışlarından, “Karekök altında sayıların çarpımı, bu sayıların ayrı ayrı kareköklerinin çarpımının eşitliğini” ispatlarken öğrencilerim anlamakta zorlandıklarını fark ettim. Bulduğum sınıfın penceresinden dışarıya baktığımda yağın yağmurdan etkisinde kalarak bir çıkış yolu aklıma geldi; “Şemsiyenin kullanım gerekliliğinden” yola çıkarak şu şekilde dersime devam etmiş ve öğrencilerime, elimizde tuttuğumuz kapalı haldeki şemsiyeyi “üslü sayı”, açık olan şemsiyeyi ise “köklü sayı” olarak belirtip üslü ve köklü sayılara yönelik bir modelleme yapmıştım. Belki bu kitabın oluşmasında en büyük etkenlerden biride bu olsa gerek.

Bu vesileyle öğrenim hayatım boyunca karşılaştığım tüm öğretmenlerime şükranlarımı sunar ve bana hayatı ve bilimi öğreten tüm öğretmenlerime sonsuz teşekkürü bir borç bilirim.

Yıllar içinde bu nasihat sözü, bugünlerde adını sıkça duyduğumuz en geniş anlamıyla, “bağlam (yaşam) temelli öğrenme yaklaşımı”yla tanışmamıza vesile oldu.

Whitelegg ve Parry (1999)’ e göre, “Bağlam temelli öğrenme öğrencinin, öğretmenin ve kurumun bulunduğu sosyal ve kültürel ortam” demektir.

Benckert (1997)’ de bağlam temelli öğretim yaklaşımı ile hazırlanan problemlerin aşağıdaki ortak özelliklere sahip oldukları saptanmıştır:

1. *Her problem öğrencinin başrolde olduğu bir öykü durumu olmaktadır.*
2. *Her problem cümlesi öğrencinin problemi çözmeye teşvik edecek bir gerekçe içermektedir.*
3. *Problemde geçen nesnelere gerçek hayattan seçilmektedir.*
4. *Problemler bir formülün içerisine belli sayıların koyularak tek bir adımda çözülememektedir.*
5. *Problem cümlesi, çözüm için gerekenden fazla bilgi içermektedir.*
6. *Problemde bilinmeyen değişken açıkça belirtilmemektedir.*
7. *Problemin çözülmesi için bazı varsayımlarda bulunulmak zorundadır.*

Bağlam temelli öğretim yaklaşımı ile hazırlanan etkinlikler ve problemler tüm bu 7 özelliği barındırmak zorunda değildir; **ancak en az iki özellik mutlaka sağlanmalıdır** (Çelik, Akın ve İlhan, 2018).

Yukarıdaki ifadelerden dolayı kitabın isminin “Yaşamdan Matematiğe Hikayeler” adlı değişiklik yapma gereği ortaya çıkmıştır.

“Yaşamdan Matematiğe Hikayeler” de; Matematik öğrenenlerin ve öğrendiklerimizi anlatabilmenin zevkini tatmak için matematik ders kitaplarından uzaklaşıldığında “Gerçek Hayat” ta her an karşılaşabilecekleri olayları matematikle bağlaştırarak hikâyeleştirip, matematiğin onlar için pek de uzakta olmadığını fark ettirmektedir. Türkiye’de yayınlanan akademik dergilerdeki bilimsel makalelere baktığımızda matematik, öğrenenler için zor ve başarılabilir bir ders olarak görülmektedir. İster istemez bu durum öğrenenler açısından düşünüldüğünde matematik dersine yönelik olumsuz tutum sergilemeleri kaçınılmaz bir göstergedir.

“Gerçek hayat”ta çevremize baktığımızda matematik yanı başımızdadır.

Örneklendirmek gerekirse;

1. Sabah kahvaltısında; Edirne peynirini, bıçak yardımıyla dilimlerken hem geometri hem de aritmetik yapılır. Geometride katı cisimler, aritmetikte özdeşlikler,
2. Çamaşır veya bulaşıkların kirliliğine bakılarak, bu makinelerin uygun olan programla çalışması için gerekli olan su ve toz deterjanları tasarruflu kullanılır. Akabinde de elektrik tasarrufu da yapar. Aritmetikte bilinçli tüketim aritmetiği,
3. Çocuklar misket (gar) oynarken pul atan misketi ceza olarak yere bırakırlar. Geometride küre, nokta,
4. İçi boş olan kumbaramızda para biriktirmeye çalışırken aritmetik yapılır.

- Aritmetikte ardışık sayılar,
5. Jenga (Denge oyunu) oynanırken hem geometri hem de aritmetik yapılıdır. Geometride katı cisimler, aritmetikte bölünebilme,
  6. Şehir içi ulaşımlarında kavşaklardaki trafik lambaları taşıt yoğunluğuna göre şeritlere öncelik verir. Matematikte kümeler gibi.
  7. Setgame akıl oyununda kartları sayarken üslü sayılar ve küme, oyun esnasında ise kümelerde işlemler ve olasılık,
  8. Quarto akıl oyununda olasılıkla beraber, satır ve sütundan oluşan bir kare matrisin alt matrisleri,
  9. Sudokunun kendisinde veya türevlerinden biri olan apartmanlar akıl oyununu oynarken de birinci dereceden denklemler (işlem/grup) ve denklemlerin çözümleriyle karşılaşabiliyoruz (Akın, Çelik ve İlhan, 2019).
  10. (1956) yılında Steinhaus’a ait “Üç komşu köy için okul inşa edildiğinde” ki yazılan problem cümlesinin ortaya çıkan geometrik şekilde üçgen ve üçgenin köşeleri, üçgenin kenarları ile beraber üçgenin ağırlık merkezinde yapılandırmış olunur (Gönen ve Akın, 2012).

Bu kitabı okuduktan sonra, matematik ile 24 saat beraber yaşayacağımız algısı ortaya çıkmamalıdır. Zaten, matematik yakın çevremizdedir.

Bu kitap, ilk bakışta ortaokul öğrencileri için hazırlanmış bir kitap izlenimini verebilir. Ancak bu kitaptan öğrencilerin aileleri ve matematik öğretmenleri de yararlanabileceklerdir.

Kitapta kullandığımız sıralama yöntemi şöylece özetlenebilir: İlköğretim Matematik Dersi “5, 6, 7, 8. ve 5-8. sınıf programlarına ilişkin hikâyeler” diye başlamakta ve her bir sınıf içindeki kesimler kendi içinde ilgili hikâyelere özgü öğrenme alanları vardır. Bu öğrenme alanları sayılar ve işlemler, geometri ve ölçme, veri işleme ile cebir öğrenme alanları şeklinde yeni baştan dizilmektedir. Kitapta bulunan hikâyelerin bazılarını yazan siz olsaydınız, okuyuculardan matematiğin hangi kavramlarına ulaşmalarını, bazılarında ise problemi çözdükten sonra kitabın sonundaki “çözümler” kısmındaki çözümler ile karşılaştırılmaları ve bazıları da “çözümsüz” bırakılmıştır. Ayrıca, kitabın sonunda verilen problemlerin çözümlerini rahatlıkla karşılaştırabilmeniz için her bir hikâyenin bir numarası var, içindekiler kısmında hikâyenin sol tarafında bulunmaktadır.

Düşüncelerinizi paylaşabilmeniz açısından faysalakin@gmail.com e-posta iletişim adresine yorum yapabilirsiniz.

Değerli okuyucular,

Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi İlköğretim Matematik Öğretmenliği 2008-2009 eğitim ve öğretim yılı bahar döneminde anabilim dalının 4. sınıfının seçmeli derslerinden biri olan “Matematik ve Yaşam” dersinde, öğrencilerime fakülte numaranızın son iki basamağındaki sayıyı (mod29)’a göre abc mizde bulunan harflere denk getiriniz. Size ait harften bir kelime ve belirlediğiniz kelimedenden bir hikâye yazın diye belirtip ve okuyucuyu hikâyenin içinde veya sonunda bir matematik kavramı ile buluşturun diye bir ödev vermiştim. “Yaşamdan Matematiğe Hikayeler” adını bıraktığımız kitabın ortaya çıkmasında örnek alınan hikâye;

Örnek Alınan Hikâye

Öğrenci Numarası	: T49521
Abc'mizdeki (mod 29)'a karşılık düşen harf	: R
Oluşturulan Hikâye	: RIZA DAYININ ÇAY OCAĞI
Ulaşılan kavram	: Doğal sayıların kareleri

Diyarbakır'da haziran ayının sıcaklarının başladığı günlerden birinde, Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi İlköğretim Matematik Öğretmenliği 3. sınıfında öğrenim gören, Erkin ve Sinan adlı iki arkadaş, okul çıkışı bir konuyu görüşmek üzere, Diyarbakır'ın Yenişehir ilçesinin işlek caddelerden biri olan Lise caddesi üzerinde bulunan “Rıza dayının çay ocağı” nda buluşmak üzere randevu saatini akşam saat 7:00 diye belirleyip, evlerine doğru yol alırlar. Erkin, evde abisini göremediğinden cebinde kalan 50 krş'la randevu yerine gitmek için yola koyulur. Erkin, Sinan'dan önce randevu yerine gelir. Çay ocağında bir iki dakika oturduktan sonra garsona kendisine çay getirmesi için seslenir. Garson, çay demlenince çay getireceğini söyler.

Beş dakika sonra garson Erkin'e çay servis yapar. Erkin bir bardak çayı yavaş yavaş tadına vararak yudumlar. Ola ki, arkadaşı Sinan belirtilen saate randevu yerine gelmezse, ikinci çay parası yanında olmadığından çayını yavaş yavaş içer.

2. çay vakti,

20 dakika sonra garson ikinci çay servisini yapar. Garson, Erkin'e sorar: “Genç, çay içer misin?” Erkin'in içeceği ikinci çaya ödeyeceği parası olmadığından garsona “Yok dayı sağ ol” der.

3. çay vakti

20 dakika sonra garson üçüncü çay servisini yapar. Garson, Erkin'e yine sorar: “Genç, çay içer misin?” Erkin'in içeceği çaya ödeyeceği parası olmadığından garsona “Yok dayı sağ ol” derse, garsonun Erkin'e söyleyeceği bir tek söz var. “Genç, burası söğüt gölgesi mi?” der.

Neden “Söğüt gölgesi” der:

“Yazın güneşin altında tarlada çalışanlar için söğüt ağacının gölgesi iyi bir dinlenme yeridir. Söğüt ağacı sık yapraklı olduğundan gövdesinin bulunduğu bölgeye güneş ışınları girmez.

Söğüt gölgesi dendiğinde, Siz de kendinizi Söğüt Ağacının gövdesine yaslanmış olarak düşünün. Baktığınız doğrultunun 2 metre ötenizde bir su birikintisi ve

su birikintisinin üzerinde 7 tane söğüt ağacının yaprağı olsun. Bu söğüt ağacının yaprakları üzerinde ise, size göre soldan sağa doğru üç tane kahve renkli yavru kurbağa, 4. söğüt yaprağı boş ve size göre sağdan sola doğru üç tane yeşil renkli yavru kurbağalar var olsun. Ah! Birde ne göresiniz: Kahve ve yeşil renkli kurbağalardan aynı renkli olanlar birbirlerinin üzerinden atlamadan yer değiştirdiklerine şahit olmuşsunuz. (<https://www.slideshare.net/manhalsh/frog-leap-1966722>, 2007 senesinde internetten alınmıştır)

Acaba bu yer değiştirme kaç hamlede gerçekleşmişti. Yok, eğer 7 yaprak olmasaydı da 5 yaprak veya 3 yaprak olsaydı, kaç hamlede yer değiştirirler, diye öğretmen adaylarıma örneklendirip, bu hikâyeye benzer çalışma yapmalarını istenmişti.

Öğr. Gör. Muhammet Faysal Akın

Temmuz - 2020

Diyarbakır